

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 3/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a jeho uzneseniami sp. zn. 17 CoE 155/2012 z 25. júla 2012, sp. zn. 14 CoE 247/2012 z 9. júla 2012, sp. zn. 14 CoE 248/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 14 CoE 236/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 1 CoE 182/2012 z 24. apríla 2012, sp. zn. 14 CoE 135/2012 z 2. mája 2012, sp. zn. 41 CoE 127/2012, sp. zn. 41 CoE 175/2012 z 8. augusta 2012, sp. zn. 16 CoE 205/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 2 CoE 282/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 13 CoE 180/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 17 CoE 161/2012 z 25. júla 2012, sp. zn. 2 CoE 279/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 2 CoE 266/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 16 CoE 196/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 1 CoE 359/2012 z 12. júla 2012, sp. zn. 2 CoE 265/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 41 CoE 196/2012 z 8. augusta 2012, sp. zn. 41 CoE 180/2012 z 8. augusta 2012, sp. zn. 41 CoE 160/2012 z 8. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 186/2012 z 8. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 187/2012 z 8. augusta 2012, sp. zn. 14 CoE 280/2012 z 13. augusta 2012, sp. zn. 17 CoE 181/2012 zo 16. augusta 2012, sp. zn. 2 CoE 382/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 14 CoE 270/2012 z 13. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 179/2012 z 2. augusta 2012 a sp. zn. 2 CoE 309/2012 z 31. júla 2012 v spojení s postupom Okresného súdu Lučenec a jeho uzneseniami sp. zn. 10 Er 48/2011

z 30. januára 2012, sp. zn. 10 Er 622/2009 zo 6. februára 2012, sp. zn. 10 Er 1107/2010 z 30. januára 2012, sp. zn. 17 Er 916/2008 zo 6. marca 2012, sp. zn. 6 Er 1015/2010 zo 14. decembra 2011, sp. zn. 6 Er 842/2010 zo 14. decembra 2011, sp. zn. 21 Er 444/2008 zo 17. februára 2012, sp. zn. 12 Er 446/2008 z 21. marca 2012, sp. zn. 14 Er 277/2008 z 24. februára 2012, sp. zn. 14 Er 942/2007 z 23. februára 2012, sp. zn. 8 Er 526/2008 z 27. februára 2012, sp. zn. 8 Er 525/2008 z 27. februára 2012, sp. zn. 14 Er 129/2009 z 24. februára 2012, sp. zn. 13 Er 1048/2008 zo 7. februára 2012, sp. zn. 8 Er 809/2009 zo 16. marca 2012, sp. zn. 8 Er 156/2009 z 9. marca 2012, sp. zn. 13 Er 25/2009 z 3. februára 2012, sp. zn. 10 Er 38/2011 z 26. januára 2012, sp. zn. 21 Er 1006/2007 zo 17. februára 2012, sp. zn. 14 Er 476/2007 z 22. februára 2012, sp. zn. 6 Er 1014/2007 zo 7. februára 2012, sp. zn. 6 Er 838/2007 zo 6. februára 2012, sp. zn. 17 Er 805/2010 z 2. februára 2012, sp. zn. 12 Er 704/2007 z 22. marca 2012, sp. zn. 10 Er 805/2010 z 26. januára 2012, sp. zn. 14 Er 686/2011 z 2. marca 2012, sp. zn. 8 Er 127/2009 z 9. marca 2012 a sp. zn. 10 Er 976/2010 z 27. januára 2012 a takto_

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 13262/2012 až sp. zn. Rvp 13268/2012, sp. zn. Rvp 13684/2012 až sp. zn. Rvp 13702/2012, sp. zn. Rvp 13375/2012 až sp. zn. Rvp 13376/2012, sp. zn. Rvp 13772/2012 až sp. zn. Rvp 13777/2012 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13262/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli v rozmedzí od 25. októbra 2012 do 5. novembra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r.

o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a zákazu diskriminácie zaručeného čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a jeho uzneseniami sp. zn. 17 CoE 155/2012 z 25. júla 2012 (Rvp 13262/2012), sp. zn. 14 CoE 247/2012 z 9. júla 2012 (Rvp 13263/2012), sp. zn. 14 CoE 248/2012 z 13. júla 2012 (Rvp 13264/2012), sp. zn. 14 CoE 236/2012 z 13. júla 2012 (Rvp 13265/2012), sp. zn. 1 CoE 182/2012 z 24. apríla 2012 (Rvp 13266/2012), sp. zn. 14 CoE 135/2012 z 2. mája 2012 (Rvp 13267/2012), sp. zn. 41 CoE 127/2012 (Rvp 13268/2012), sp. zn. 41 CoE 175/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 13684/2012 a Rvp 13772/2012), sp. zn. 16 CoE 205/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13685/2012), sp. zn. 2 CoE 282/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13686/2012), sp. zn. 13 CoE 180/2012 z 2. augusta 2012 (Rvp 13687/2012), sp. zn. 17 CoE 161/2012 z 25. júla 2012 (Rvp 13688/2012), sp. zn. 2 CoE 279/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13689/2012), sp. zn. 2 CoE 266/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13690/2012), sp. zn. 16 CoE 196/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13691/2012), sp. zn. 1 CoE 359/2012 z 12. júla 2012 (Rvp 13692/2012), sp. zn. 2 CoE 265/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13693/2012), sp. zn. 41 CoE 196/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 13694/2012 a Rvp 13777/2012), sp. zn. 41 CoE 180/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 13695/2012 a Rvp 13773/2012), sp. zn. 41 CoE 160/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 13696/2012 a Rvp 13774/2012), sp. zn. 13 CoE 186/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 13697/2012), sp. zn. 13 CoE 187/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 13698/2012), sp. zn. 14 CoE 280/2012 z 13. augusta 2012 (Rvp 13699/2012), sp. zn. 17 CoE 181/2012 zo 16. augusta 2012 (Rvp 13700/2012 a Rvp 13776/2012), sp. zn. 2 CoE 382/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13701/2012), sp. zn. 14 CoE 270/2012 z 13. augusta 2012 (Rvp 13702/2012 a Rvp 13775/2012), sp. zn. 13 CoE 179/2012 z 2. augusta 2012 (Rvp 13375/2012) a sp. zn. 2 CoE 309/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 13376/2012; ďalej aj „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“), v spojení s postupom a uzneseniami Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 Er 48/2011 z 30. januára 2012 (Rvp 13262/2012),

sp. zn. 10 Er 622/2009 zo 6. februára 2012 (Rvp 13263/2012), sp. zn. 10 Er 1107/2010 z 30. januára 2012 (Rvp 13264/2012), sp. zn. 17 Er 916/2008 zo 6. marca 2012 (Rvp 13265/2012), sp. zn. 6 Er 1015/2010 zo 14. decembra 2011 (Rvp 13266/2012), sp. zn. 6 Er 842/2010 zo 14. decembra 2011 (Rvp 13267/2012), sp. zn. 21 Er 444/2008 zo 17. februára 2012 (Rvp 13268/2012), sp. zn. 12 Er 446/2008 z 21. marca 2012 (Rvp 13684/2012 a Rvp 13772), sp. zn. 14 Er 277/2008 z 24. februára 2012 (Rvp 13685/2012), sp. zn. 14 Er 942/2007 z 23. februára 2012 (Rvp 13686/2012), sp. zn. 8 Er 526/2008 z 27. februára 2012 (Rvp 13687/2012), sp. zn. 8 Er 525/2008 z 27. februára 2012 (Rvp 13688/2012), sp. zn. 14 Er 129/2009 z 24. februára 2012 (Rvp 13689/2012), sp. zn. 13 Er 1048/2008 zo 7. februára 2012 (Rvp 13690/2012), sp. zn. 8 Er 809/2009 zo 16. marca 2012 (Rvp 13691/2012), sp. zn. 8 Er 156/2009 z 9. marca 2012 (Rvp 13692/2012), sp. zn. 13 Er 25/2009 z 3. februára 2012 (Rvp 13693/2012), sp. zn. 10 Er 38/2011 z 26. januára 2012 (Rvp 13694/2012 a Rvp 13777/2012), sp. zn. 21 Er 1006/2007 zo 17. februára 2012 (Rvp 13695/2012 a Rvp 13773/2012), sp. zn. 14 Er 476/2007 z 22. februára 2012 (Rvp 13696/2012 a Rvp 13774/2012), sp. zn. 6 Er 1014/2007 zo 7. februára 2012 (Rvp 13697/2012), sp. zn. 6 Er 838/2007 zo 6. februára 2012 (Rvp 13698/2012), sp. zn. 17 Er 805/2010 z 2. februára 2012 (Rvp 13699/2012), sp. zn. 12 Er 704/2007 z 22. marca 2012 (Rvp 13700/2012 a Rvp 13776/2012), sp. zn. 10 Er 805/2010 z 26. januára 2012 (Rvp 13701/2012), sp. zn. 14 Er 686/2011 z 2. marca 2012 (Rvp 13702/2012 a Rvp 13775/2012), sp. zn. 8 Er 127/2009 z 9. marca 2012 (Rvp 13375/2012), sp. zn. 10 Er 976/2010 z 27. januára 2012 (Rvp 13376/2012; ďalej aj „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Po zročnisti pohľadávok a v nadväznosti na rozhodcovské doložky v úverových zmluvách boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom – spoločnosťou S., a. s., B., ktorého rozsudky mali byť relevantnými exekučnými titulmi

v exekučných konaniach vedených okresným súdom. Okresný súd ako súd exekučný rozhodol svojimi napadnutými rozhodnutiami (pozri bod 1) o prebiehajúcom exekučnom konaní/exekúcii tak, že „... *exekúciu vyhlásil za neprípustnú, resp. ju zastavil*“. Napadnuté rozhodnutia okresného súdu boli druhostupňovým krajským súdom v odvolacom konaní potvrdené ako vecne správne, a to predovšetkým z dôvodu, že oba sudy vyhodnotili rozhodcovskú doložku zakladajúcu právomoc zvoleného rozhodcovského súdu na konanie za nekalú zmluvnú podmienku, ktorá v spojení s ďalšími nekalými podmienkami obsiahnutými v zmluvách o úvere ako spotrebiteľských zmluvách spôsobovala značnú nerovnováhu v právnom postavení dlžníkov ako spotrebiteľov a sťažovateľky ako silnejšej zmluvnej strany v dôsledku aplikácie noriem spotrebiteľskej legislatívy.

3. Argumentáciu sťažovateľky v podaných ústavných sťažnostiach možno zhrnúť do niekoľkých rovín.

3.1 V prvej rovine sťažovateľka atakuje samotnú právomoc okresného súdu ako súdu exekučného v exekučnom konaní preskúmať exekučný titul, ktorým bol rozsudok rozhodcovského súdu, a tvrdí, že „*Všeobecný súd vo veci sťažovateľa/sťažovateľka nebol povinný zaoberať sa skúmaním, či príslušné deklaratórne rozhodnutie rozhodcovského súdu bolo vydané v súlade s platnými predpismi. Aj keby bolo pravdou to, čo v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol všeobecný súd, nemalo by to vplyv na vyššie uvedené tvrdenie a to preto, že v čase, keď došlo k vydaniu rozhodnutia rozhodcovského súdu, Slovenská republika bola právnym štátom, a preto žalovanému (dlžníkovi) nič nebránilo využiť možnosť podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku príslušnému všeobecnému súdu.*“. Ďalej poukázala na to, že „... *právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, účinky rozhodcovského rozsudku majú ten dôsledok, že exekučný súd musí s takýmto rozsudkom nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. ... rozsudkom rozhodcovského súdu je exekučný súd viazaný rovnako, ako je viazaný rozsudkom všeobecného súdu (ust. §159 ods. 2 OSP).*“. Poukázala aj na dôsledky tohto postupu okresného súdu a uviedla: „*Exekučný súd konal pri revízii rozsudku rozhodcovského súdu mimo rámec zverenej právomoci, čo ho vmanévrovalo do situácie, v ktorej rozhodujúc o právnom postavení účastníkov rozhodcovského konania*

úplne ignoroval všetky procesné zásady súdneho rozhodovania v právnom štáte spojené s exekučnou vecou.“

3.2 V druhej rovine poukázala na závažné procesné pochybenie v postupe okresného a krajského súdu, ktoré tieto oba súdy mali ignorovať/postupovať v rozpore s § 57 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej aj „Exekučný poriadok“), k čomu argumentovala, že *„Prvostupňový súd... nedodržel... procesný postup upravený v... ustanovení § 57 ods. 5 veta druhá Exekučného poriadku a odňal tak oprávnenému možnosť konať pred súdom. Súd nenariadil ústne pojednávanie a tento nedostatok nekorigoval ani súd druhého stupňa! Ak by aj bolo pravdou, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vydané skôr, ako bolo citované ustanovenie súčasťou Exekučného poriadku (t. j. pred účinnosťou zákona č. 230/2012 Z. z.), na argumentácii a legitímite námietky oprávneného to nič nemení, pretože podľa prechodných ustanovení je nutné postupovať podľa Exekučného poriadku v znení zákona č. 230/2012 Z. z. aj v prípade exekučných konaní začatých pred jeho účinnosťou. Odvolací súd rozhodne mal napadnuté uznesenie v súlade s ustanovením § 221 ods.1 písm. f), O. s. p. zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.“*

3.3 V neposlednom rade sa sťažovateľka snaží vyvolať konanie o prejudiciálnej otázke pred Súdny dvorom Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) a poukazuje na to, že *„Vzhľadom na požiadavky jednotnej aplikácie a jednotnej interpretácie únieového práva je potrebné text únieového predpisu skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu. Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou. Tvrdíme, že súd sa nijako nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezdôvodnil prečo považuje rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.“*

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

8. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 13262/2012 až sp. zn. Rvp 13268/2012, sp. zn. Rvp 13684/2012 až sp. zn. Rvp 13702/2012, sp. zn. Rvp 13375/2012 až sp. zn. Rvp 13376/2012 a sp. zn. Rvp 13772/2012 až sp. zn. Rvp 13777/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu označených základných práv a slobôd napadnutými rozhodnutiami okresného súdu

9. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym

orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

10. Pokiaľ ide o predmetné uznesenia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto ňou podané sťažnosti v tejto ich časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.C

K namietanému porušeniu označených základných práv a slobôd napadnutými rozhodnutiami krajského súdu

11. Ústavný súd po preskúmaní predmetu týchto sťažností a v kontexte aj svojich zistení dospel k záveru, že použitá argumentácia sťažovateľky v podaných sťažnostiach je v podstate totožná s jej právnou argumentáciou, ktorú použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd už zaoberal v uplynulom období a v ktorých atakovala právne závery všeobecných súdov vo vzťahu k právnemu posudzovaniu rozhodcovských doložiek ako nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách vrátane posúdenia zmlúv o úvere koncipovaných formulárovou formou ako spotrebiteľských zmlúv v nadväznosti na podmienky v nich uvedené. Vzhľadom na totožnosť tak v osobe sťažovateľky, ako aj totožnosť v použitej právnej argumentácii a skutkových okolnostiach, ktoré boli podstatné pre ustálenie záverov všeobecných súdov aj v prípadoch predošlých, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku v závislosti od predmetu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a ňou

použitej argumentácie bez relevantných zmien, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia, ako to je aj v prípade týchto sťažností. Vzhľadom na uvedené sa preto ústavný súd plne stotožňuje s dôvodmi svojich predchádzajúcich rozhodnutí (napr. č. k. I. ÚS 379/2012-19 z 22. augusta 2012, č. k. I. ÚS 381/2012-26 z 22. augusta 2012, I. ÚS 220/2011-16 z 9. júna 2011...), ktoré skončili odmietnutím podobných a opakujúcich sa sťažností sťažovateľky z dôvodov tam uvedených. Ústavný súd v takýchto a obdobných prípadoch nemá dôvod meniť svoje už ustálené právne názory, a preto v podrobnostiach odkazuje na už citované svoje skoršie rozhodnutia.

12. K námietke sťažovateľky spočívajúcej v rozhodovacej činnosti tak okresného súdu, ako aj krajského súdu v rozpore s § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (pozri bod 3.2) ústavný súd uvádza, že už z citácie napadnutých rozhodnutí tak okresného súdu, ako aj krajského súdu v sťažnostiach vrátane z ich kópií priložených k podaným sťažnostiam vyplýva, že všetky napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu (bližšie pozri bod 1) boli okresným súdom a krajským súdom rozhodnuté do účinnosti novely Exekučného poriadku zákonom č. 230/2012 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „novelizácia Exekučného poriadku“). V prípade uznesení krajského súdu sp. zn. 14 CoE 280/2012 z 13. augusta 2012, sp. zn. 17 CoE 181/2012 zo 1. augusta 2012 a sp. zn. 14 CoE 270/2012 z 13. augusta 2012 ústavný súd poukazuje, že týmito označenými rozhodnutiami krajský súd rozhodol v odvolacom konaní o potvrdení uznesení okresného súdu sp. 17 Er 805/2012 z 2. februára 2012, sp. zn. 12 Er 704/2007 z 22. marca 2012 a sp. zn. 14 Er 686/2011 z 2. marca 2012, pričom povinnosť krajského súdu ako súdu odvolacieho v odvolacom konaní nariadiť pojednávanie vyplýva z § 214 ods. 1 OSP. Z ďalšieho znenia § 214 OSP, a to § 214 ods. 2 OSP vyplýva fakultatívna, a nie obligatórna povinnosť odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Vzhľadom na túto skutočnosť podľa názoru ústavného súdu aj za podmienky účinnosti novelizácie Exekučného poriadku účinnej od 9. augusta 2012 bolo v kontexte citovanej právnej úpravy na samotnom rozhodnutí krajského súdu ako súdu odvolacieho za predpokladu potvrdenia prvostupňového rozhodnutia z vecnej stránky ako rozhodnutia správneho, či nariadi alebo

nenariadi pojednávanie na prejednanie odvolania. V prípade jeho nenariadenia sa tak podľa názoru ústavného súdu krajský súd nedopustil porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Navyše, v znení obsahu dôvodovej správy k novelizácii Exekučného poriadku sa dôvodová správa má vzťahovať na konanie prvostupňového, nie druhostupňového súdu.

13. Podľa názoru ústavného súdu je zarážajúcou nepozornosťou, resp. úmyselným zavádzaním ústavného súdu, ak sťažovateľka argumentuje porušením právnych predpisov, ktoré „*prima facie*“ neboli porušené napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov, resp. v danom prípade porovnaním účinnosti namietanej právnej úpravy a časového hľadiska, v ktorom boli napadnuté rozhodnutia tak okresného súdu, ako aj krajského súdu vydané, zo sťažovateľkinej argumentácie je zrejma absencia príčinnej súvislosti, resp. absencia obsahovej formy [rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 12 Er 704/2007 z 22. marca 2012 (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 13700/2012) bola vedená exekúcia zastavená, nie vyhlásená za neprípustnú, pozn.], a v nadväznosti na to sú podané ústavné sťažnosti v konaní pred ústavným súdom nedôvodné.

14. V kontexte s už uvedeným ústavný súd dodáva, že právny zástupca sťažovateľky aj takýmto spôsobom zahlcuje ústavný súd podaniami, o ktorých je/musí si byť už dopredu vedomý, že nebudú v konaní pred ústavným súdom vzhľadom buď na rovnaký spôsob ich vybavenia v predošlom období, alebo na dôvod namietania neexistujúcich porušení základných práv a slobôd úspešné, a ktorých spracovanie z hľadiska časového a kapacitného bráni ústavnému súdu venovať sa tým veciam, ktoré si zasluhujú pozornosť, dokonca i jeho zásah. Takýto postup advokátskej kancelárie ústavný súd vníma len ako snahu o získanie materiálnych prostriedkov (odmeny) bez ohľadu na to, či taký postup zákon umožňuje, a je to porušením buď zákonných, alebo etických povinností advokáta.

15. K sťažovateľkou namietanému konaniu o prejudiciálnej otázke ústavný súd poukazuje na to, že účelom a podstatou konania o prejudiciálnej otázke je podľa stabilizovanej judikatúry Súdneho dvora spolupráca vnútroštátneho súdu so Súdny dvorom pri výklade práva EÚ. Konanie podľa čl. 234 Zmluvy o ES je založené na del'be

úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom. Je vecou len vnútroštátneho súdu, pred ktorým začal spor a ktorý nesie zodpovednosť za súdne rozhodnutie, posúdiť so zreteľom na konkrétne okolnosti veci nevyhnutnosť rozsudku o prejudiciálnej otázke pre vydanie rozsudku vo veci samej, ako aj relevantnosť otázok, ktoré položí Súdny dvor. V dôsledku toho je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť, pokiaľ sa položené otázky týkajú výkladu práva EÚ (napríklad rozsudok z 11. júla 2006, Chacón Navas, C 13/05, bod 32 a tam citovaná judikatúra).

16. Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdny dvor podľa čl. 234 Zmluvy o ES (resp. čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ) platí len pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore alebo v inej právnej veci, t. j. súdom, proti ktorého rozhodnutiu nemožno podať žiaden opravný prostriedok.

17. Ak taký súd, ktorý je súdom, proti ktorého rozhodnutiu už niet žiadneho opravného prostriedku, nepredloží prejudiciálnu otázku Súdny dvor, hoci tak urobiť mal, otvára sa otázka ústavnosti jeho postupu so zreteľom na čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 1 ústavy, pričom treba pripomenúť aj jeho povinnosť podľa § 1 v spojení s § 109 ods. 1 písm. c) OSP zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (m. m. IV. ÚS 206/08).

18. Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku nevzniká v každom prípade. Súdny, ktoré sú z dôvodu svojho postavenia vo vnútroštátnom súdnom systéme povinné predkladať prejudiciálne otázky, sa môžu tejto povinnosti vyhnúť za splnenia niektorého alebo viacerých nasledujúcich predpokladov:

a) ak odpoveď na prejudiciálnu otázku by nemala žiadny význam pre vytvorenie právneho základu na rozhodnutie vo veci samej,

b) ak ide o otázku, ktorá bola v skutkovo a právne podobnom prípade vyriešená Súdny dvorom, alebo o právnu otázku, ktorá sa vyriešila v judikatúre Súdneho dvora bez zreteľa na to, v akých konaniach bola predložená (princíp „acte éclairé“),

c) ak je výklad práva Spoločenstva alebo Únie taký jasný, že nevznikajú žiadne rozumné pochybnosti o výsledku (princíp „acte clair“).

19. Krajský súd napr. vo svojom uznesení sp. zn. 2 CoE 282/2012 z 31. júla 2012 v podstatnom uviedol, že *«Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie, ku ktorému došiel Súdny dvor Európskej únie pri výklade smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) vo veci C-40/08 a to: Smernica... sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel preskúmať ex officio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.»*

20. Po oboznámení sa s obsahom tejto časti odôvodnenia krajského súdu vo vzťahu k požiadavke sťažovateľky na začatie konania o prejudicálnej otázke ústavný súd uvádza, že krajský súd pri svojich úvahách pri výklade rozhodcovskej doložky zakladajúcej právomoc rozhodcovského súdu na konanie vychádzal z relevantnej judikatúry Súdneho dvora, ktorú vyložil v medziach svojej právomoci, pričom v kontexte vnútroštátnej spotrebiteľskej legislatívy aj posúdil viaceré zmluvné dojednania v zmluve o úvere za nekalé zmluvné podmienky, o ktorých rozhodol. Inými slovami, krajský súd disponujúc s právnym názorom Súdneho dvora (pozri bod 19) nepovažoval za potrebné otvárať konanie o otázkach, pri ktorých pochybnosti nemal (pozri bod 18).

21. V neposlednom rade ústavný súd nemohol prehliadnuť predovšetkým „hmotnoprávne“ aspekty tvoriace nosné dôvody podaných súdnych žalôb v konaní pred všeobecnými (exekučnými) súdmi v kontexte s už právoplatnými rozhodnutiami súdov (všeobecných i ústavného), ktoré sa týkali množstva podobných prípadov súvisiacich s tým istým účastníkom, a to spoločnosťou P., s. r. o. Tieto sú pre všetkých zainteresovaných už notoriou, preto nie je potrebná ich konkretizácia. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyvstáva

aj otázka, aký význam a efektivitu má pre sťažovateľku tento postup, keďže aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je nevyhnutné ako predpoklad možnosti obrátiť sa na tento medzinárodný súdny orgán vyčerpať právny prostriedok nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa javí z materiálneho hľadiska v obdobných prípadoch ako neefektívny.

22. Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2013